

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urto/5/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014000031
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5014000031.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí s verejným zasadnutím konanom 26. novembra 2015 v Bratislave, v konaní o uznaní a výkone rozhodnutia, ktorým sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody, o odvolaní odsúdeného K. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. júla 2015, sp. zn. Ntc 31/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Tr. por. rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16. júla 2015 sp. zn. Ntc 31/2014 sa z r u š u j e.

Rozsudok Okresného súdu Nový Targ, Poľsko, zo 14. septembra 2010, II K 532/10, v spojení s uznesením Okresného súdu Nový Targ z 30. septembra 2011, číslo II Ko 819/10, ktorým bol odsúdený

K. Y., nar. XX. M. XXXX v Y., bytom Y., S. XXX/XX,
v súčasnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku,

uznaný za vinného

- v bode I. z trestného činu krádeže vĺmaním podľa čl. 279 § 1 kk v spojení s čl. 275 § 1 kk v spojení s čl. 276 Trestného zákona Poľskej republiky za použitia čl. 11 § 2 kk,
- v bode II. z trestného činu podľa čl. 279 § 1 kk v spojení s čl. 91 § 1 kk, podľa čl. 13 § 2 v spojení s čl. 279 § 1 kk v spojení s čl. 91 § 1 kk, podľa čl. 279 § 1 kk v spojení s čl. 276, za použitia čl. 11 § 2 kk, podľa čl. 279 § 1 v spojení s čl. 288 § 1, za použitia čl. 11 § 2 kk, podľa čl. 288 § 1 kk v spojení s čl. 12 kk,
- v bode III. z trestného činu podľa čl. 279 § 1 v spojení s čl. 276 za použitia čl. 11 § 2 kk,
- v bode IV. z trestného činu podľa čl. 279 § 1 v spojení s čl. 288 § 1 za použitia čl. 11 § 2 kk,
- v bode V. za trestný čin podľa čl. 278 § 1 kk v spojení s čl. 12 kk,

ktoré spáchal tak, že:

I. dňa 6. januára 2010 v Jablonke, rejonu novotarskiego, na parkovisku pri kostole „Przemienienia Pańskiego“, konajúc spoločne a po konzultácii s občanom Slovenska O. K. a Z. H. násilne vnikli do vozidla Škoda Fabia reg. č. H., kde po rozbití skla v bočných dverách ukradli tašku s dokladmi od auta, osvedčenie o registrácii Škoda Fabia H., formulár poistenia OC od w.w. automobilu, občiansky preukaz na meno Z. Q., vodičský preukaz na meno Z. Q., vkladnú knižku s celkovou hodnotou poistenia straty

vo výške 400 zlotých ku škode Z. Q.,

II. konajúc podobným spôsobom sa v krátkom čase dopustil nasledujúcich trestných činov:

1. dňa 6. januára 2010 roku v Jablonke rejonu novotarskiego na parkovisku pri kostole „Przemienienia Pańskiego“, konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. násilne vnikli do vozidla Fiat Panda H., kde po rozbití skla ukradli batoh s obsahom školských učebníc, čím spôsobili škodu vo výške 100 zlotých S. K.,
 2. dňa 8. januára 2010 roku v Jablonke rejonu novotarskiego na ul. Sobieskiego konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. sa vlámali do auta značky Mazda 323F s r.č. H., kde po rozbití skla na dverách ukradli držiak mobilného telefónu, čím spôsobili škodu S. T. vo výške 200 zlotých,
 3. dňa 10. januára 2010 roku v Jablonke rejonu novotarskiego na ul. Jana Pawła II konajúc spoločne a po dohode s občanom Slovenska O. K. a D. H. sa vlámali do auta Ford Escort s r.č. H., kde po rozbití skla ukradli lakt'ovú opierku, mobilný telefón značky Samsung a tiež nabíjačku do tohto telefónu, čím spôsobili škodu vo výške 500 zlotých K. O.,
 4. dňa 10. januára 2010 roku v Chyżnom rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a D. H. sa chceli vlámať do automobilov Opel Corsa s r.č. H. majetku D. O. a automobilu Opel Corsa H. majetku G. W., kde ich zbadali a vyplašili,
 5. dňa 10. januára 2010 roku v Chyżnom rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a D. H. sa vlámali do garáže patriacej U. H. G. so zámerom ukradnúť bližšie neurčené predmety, k čomu ale nedošlo, pretože tam nebol žiadny vhodný predmet pre krádež,
 6. v mesiaci január 2010 roku v obci Jablonka rejonu novotarskiego na ul. Wojsk Ochrony Pogranicza konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. sa chceli vlámať do automobilu značky BMW s r.č. XXVS majetku A. N., k čomu ale nedošlo, pretože tam nebol žiadny vhodný predmet pre krádež,
 7. dňa 6. januára 2010 roku v obci Ludźmierz rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. násilne vnikli do vozidla Ford Escort s r.č. H., kde po rozbití skla ukradli batoh s obsahom kníh, čím spôsobili škodu G. K. vo výške 500 zlotých,
 8. v noci zo 7. na 8. januára 2010 roku v obci Podcerwone rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanom Slovenska O. K. násilne vnikli do vozidla Ford Mondeo s r.č. H., kde po vybití skla ukradli pätnásť nosičov CD a balíček žuvačiek, čím spôsobili škodu A. Q. vo výške 300 zlotých,
 9. v mesiaci január 2010 roku rejonu novotarskiego v bližšie neurčenom mieste konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. sa vlámali do auta značky VW Golf séria 5 striebornej farby, kde po rozbití okna ukradli bundu a dámsku kabelku, čím spôsobili škodu neznámemu okradnutému,
 10. v mesiaci január 2010 roku rejonu novotarskiego v bližšie neurčenom mieste konajúc spoločne a po dohode s občanmi Slovenska O. K. a Z. H. sa vlámali do skladu, pomocou nájdeneho originálu kľúča, z ktorého ukradli dve motorové pily značky Husqvarna, čím spôsobili škodu neznámemu okradnutému,
- III. dňa 10. januára 2010 roku v Jablonke rejonu novotarskiego na ul. Jana Pawła II konajúc spoločne a po dohode s občanom Slovenska O. K. a D. H. sa vlámali do auta Renault Megane Scenic s r.č. H., kde po rozbití skla ukradli technický preukaz tohto vozidla, kufrik s knihou pokladnice, cestovné mapy, prihlášky pre zapísanie do registra, cestovný pas a legalizáciu pokladne, čím spôsobili škodu vo výške 1000 zlotých S. Z.,

IV. dňa 10. januára 2010 roku v Chyżnom rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanom Slovenska O. K. a D. H. vyváženíím vchodových dverí sa vlámali do domu číslo 269, kde ukradli tri kožené bundy, posteľné príslušenstvo a svetle v celkovej výške 3000 zlotých a tiež spôsobili škodu na majetku vo výške 1000 zlotých, čím spôsobili škodu N. N.,

V. v noci z 20. na 21. januára 2010 roku v obci Podcerwone a Chocholów rejonu novotarskiego konajúc spoločne a po dohode s občanom Slovenska Z. H. v krátkych časových intervaloch s úmyslom vykonať krádež, túto aj vykonali, keď ukradli 180 l nafty z troch áut v hodnote 720 zlotých, čím spôsobili škodu Z. N. a ukradli tiež 70 litrov nafty v hodnote 280 zlotých z automobilu Renault Magnum, čím spôsobili škodu vlastníkovi Z. K.,

sa na území Slovenskej republiky n e u z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 16. júla 2015, sp. zn. Ntc 31/2014, rozhodol, že podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) sa uznáva rozsudok Okresného súdu Nový Targ, Poľsko, číslo II K 532/10 zo 14. septembra 2010 v spojení s uznesením Okresného súdu Nový Targ, číslo II Ko 819/11 z 30. septembra 2011 a na území Slovenskej republiky sa vykoná podľa § 212 ods. 4 Tr. zák. za uznané trestné činy, s použitím § 41 ods. 1 Tr. zák. a § 17 ods. 4 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorý odsúdenému uložil krajský súd.

Zároveň rozhodol, že podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. sa odsúdený na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Proti rozsudku podal odsúdený K. Y. v zákonnej lehote odvolanie, pretože požiadal poľského ministra spravodlivosti o podanie mimoriadneho opravného prostriedku, keďže mu poľskými súdmi nebolo doručené žiadne predvolanie ani rozhodnutie a nemohol podať sťažnosť. V tejto súvislosti poukázal na § 516 písm. b/ (správne má byť § 516 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), podľa ktorého je prípustné uznať cudzie rozhodnutie, ak voči nemu nemožno podať mimoriadny opravný prostriedok. Ďalej namietol porušenie § 516 písm. d/ (správne má byť § 516 ods. 1 písm. d/ Tr. por.), nakoľko poľské rozhodnutie bolo vykonané v rozpore s článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď sa nemohol obhajovať pred poľským súdom. Napriek tomu, že poštu riadne preberal, od roku 2010 bol väčšinu času vo výkone trestu, nebolo mu nič doručené. Poľské súdy si nezistili jeho pobyt, vydali iba zatýkací rozkaz a tvrdili, že utiekol z Poľska pred nástupom do výkonu trestu. Nikto od neho nežiadal súhlas na vykonanie dvojročného trestu na území Slovenska. Taktiež nesúhlasil s § 212 ods. 4 Tr. zák., pretože dva roky zodpovedajú odseku 2 písm. a/.

Odsúdený podaním z 5. novembra 2015, doručeným najvyššiemu súdu 11. novembra 2015, doplnil odvolanie o potvrdenie z výkonu trestu a list ministra spravodlivosti Poľskej republiky.

K odvolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline, ktorý podanie odsúdeného považoval za čiastočne dôvodné, pretože odsúdený nedal súhlas na uznanie cudzieho rozhodnutia. Na čl. 2 ods. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb nemožno prihliadať, keďže Slovenská republika k nemu nepristúpila. Odovzdanie odsúdeného je naďalej viazané na súhlas odsúdeného v zmysle čl. 3 ods. 1 písm. d/ Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb. Odvolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie podľa § 518 ods. 4 Tr. por. zrušiť a rozhodnúť, že sa predmetné cudzie rozhodnutie neuznáva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného K. Y. je čiastočne dôvodné.

V prvom rade odvolací súd považoval za potrebné sa vyjadriť k právnej úprave aplikovateľnej na prejednávajúcu vec.

V čase rozhodovania Okresného súdu Nový Targ a vydania rozsudku zo 14. septembra 2010, číslo II K 532/10 a uznesenia z 30. septembra 2011, číslo II Ko 819/11, platila na území Poľskej republiky na konanie o uznaní cudzozemského rozhodnutia dvojité právne úpravy. Na jednej strane konanie podliehalo

Rámcovému rozhodnutiu Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), na druhej strane sa na niektoré prípady aplikoval Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983 (ďalej len „Dohovor“) v spojení s Dodatkovým protokolom k Dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb z 18. decembra 1997 (ďalej len „Dodatkový protokol“). Duálnosť právnej úpravy vznikla na základe vyhlásenia Poľskej republiky k rámcovému rozhodnutiu, že „...v tých prípadoch, keď sa konečný rozsudok vydá do troch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti rámcového rozhodnutia, Poľská republika ako štát pôvodu a vykonávajúci štát bude aj naďalej uplatňovať právne nástroje o odovzdávaní odsúdených osôb uplatniteľné pred nadobudnutím rámcového rozhodnutia“ (L 146 z 1. júna 2011 Ú. v. EÚ)

Z dôvodu, že predmetné rozhodnutia spadajú do obdobia, na ktoré sa vzťahuje vyhlásenie Poľskej republiky, sa v danom prípade neaplikovali ustanovenia rámcového rozhodnutia, ale Dohovoru.

Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru (číslo oznámenia 553/1992 Zb.) odsúdenú osobu možno odovzdať podľa tohto Dohovoru iba za týchto podmienok:

- a) ak je táto osoba štátnym občanom vykonávajúceho štátu;
- b) ak je rozsudok konečný;
- c) ak v čase prijatia žiadosti o odovzdanie má odsúdená osoba vykonať ešte najmenej šesť mesiacov trestu odňatia slobody alebo trest bol uložený na neurčitú dobu;
- d) ak odsúdená osoba súhlasí alebo, pokiaľ to považuje za potrebné jeden z oboch štátov vzhľadom na jej vek, fyzický alebo psychický stav, jej právny zástupca;
- e) ak čin alebo opomenutie, pre ktoré bol uložený trest, je trestným činom podľa právneho poriadku vykonávajúceho štátu alebo by bol trestným činom, pokiaľ by sa spáchal na jeho území a
- f) ak súhlasí tak odsudzujúci, ako aj vykonávajúci štát s odovzdaním.

Podmienky, ktoré musia byť splnené, aby odsúdená osoba mohla byť odovzdaná na výkon trestu odňatia slobody do iného štátu, sú stanovené v Dohovore, ktorý vyžaduje ich kumulatívne naplnenie. Odsúdený K. Y. je štátnym občanom Slovenskej republiky, má vykonať trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, uložený trest je trestným činom aj podľa slovenského právneho poriadku, rozsudok Okresného súdu Nový Targ je konečný a Poľská republika ako aj Slovenská republika súhlasia s odovzdaním, avšak odsúdený nedal súhlas so svojím odovzdaním na územie Slovenskej republiky za účelom výkonu trestu. Súhlas odsúdeného je pritom nevyhnutný na to, aby sa vôbec začalo vydávacie konanie, ktorého neodlúčiteľnou súčasťou je uznávacie konanie. Z predloženého spisu nevyplýva, že odsúdený by bol akýmkoľvek spôsobom dopytovaný na možnosť vykonania trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, kde sa v súčasnosti nachádza.

Okresný súd Nový Targ, v návrhu na prevzatie vykonania rozsudku trestu pozbavenia slobody vo vzťahu ku cudzincovi, ktorý opustil krajinu odsúdenia pred odpykaním si vyneseneho trestu zo 16. apríla 2013, uviedol, že súhlas odsúdeného k vydávaniu nie je nevyhnutný z dôvodu čl. 611e k.p.k. a čl. 2 ods. 3 Dodatkového protokolu. Odsúdený opustil krajinu odsúdenia pred odpykaním si trestu pozbavenia slobody. Odsúdený býva na Slovensku a od 19. júna 2012 si v Žiline odpykáva trest odňatia slobody.

Je pravda, že v zmysle Dodatkového protokolu nie je potrebný súhlas odsúdeného na odovzdanie výkonu trestu v prípade, ak sa takáto osoba snaží vyhnúť výkonu trestu v odsudzujúcom štáte tým, že ujde na územie vykonávajúceho štátu, avšak v danom prípade sa súhlas odsúdeného vyžadoval. Dodatkový protokol, ktorý predstavuje nadstavbu Dohovoru, je záväzný pre všetky jeho signatárske

štáty. Slovenská republika ale Dodatokový protokol neratifikovala, čo vyplýva zo zoznamu medzinárodných dohovorov v oblasti justičnej spolupráce v trestných veciach, ktorými je Slovenská republika viazaná, poskytnutého najvyššiemu súdu Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ako aj z analýzy rámcového rozhodnutia v rámci projektu Posilnenie uplatňovania schengenského acquis a práva EÚ justičnými orgánmi SR vypracovaného Európskym právnych centrom EUROIURIS (www.schengen.euroiduris.sk). Dôvodom boli výhrady k preberaniu osôb na výkon trestu bez ich súhlasu. Nakoľko Slovenská republika k Dodatkovému protokolu nepristúpila, odovzdanie odsúdeného K. Y. sa naďalej spravovalo ustanoveniami Dohovoru. V zmysle čl. 7 ods. 1 Dohovoru mala preto Poľská republika ako odsudzujúci štát zabezpečiť súhlas odsúdeného s poučením o právnych dôsledkoch jeho vyjadrenia. Absencia vyjadrenia je závažným pochybením, pre ktoré nemožno uznať cudzie rozhodnutie.

Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Žiline pochybil, keď vyhovel návrhu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a uznal rozsudok Okresného súdu Nový Targ zo 14. septembra 2010, číslo II K 532/10 v spojení s uznesením Okresného súdu Nový Targ z 30. septembra 2011, číslo II Ko 819/11. Súčasne je potrebné rozsudku krajského súdu vytknúť zmätočnosť výrokov a nedostatočné odôvodnenie.

Ministerstvo spravodlivosti podalo návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia podľa Trestného poriadku s tým, že medzinárodnou zmluvou obsahujúcou možnosť alebo povinnosť uznávania alebo výkonu cudzích rozhodnutí je Dohovor. Uznávacie konanie sa preto malo riadiť ustanoveniami Trestného poriadku. Napriek tejto skutočnosti krajský súd uznal predmetné rozhodnutia podľa zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorý je aplikovateľný až na základe prijatého rámcového rozhodnutia. Krajský súd nepreveroval dôvody podania návrhu podľa Trestného poriadku, ani sa v odôvodnení nevyrovnal s použitím zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí. Súd prvého stupňa zameral odôvodnenie len na zosumarizovanie návrhu ministerstva spravodlivosti, posúdenie právnej kvalifikácie skutku a zaradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu. Na záver konštatoval nezistenie dôvodov na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktoré však nebolo možné použiť, a na neuloženie súhrnného alebo spoločného trestu.

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odsúdeného považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku v Poľskej republike nie je dôvodom na neuznanie cudzieho rozhodnutia. V zmysle § 516 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a contrario nemožno cudzie rozhodnutie uznať, ak nie je v odsudzujúcom štáte právoplatné alebo ak proti nemu možno podať riadny opravný prostriedok. Proti rozhodnutiam Okresného súdu Nový Targ, ktoré sú právoplatné, už nie je možné podať riadny opravný prostriedok. Podanie mimoriadneho opravného prostriedku nemá na naplnenie podmienky podľa § 516 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vplyv. Najvyšší súd súčasne nepreskúmaval tvrdenia odsúdeného o porušení jeho práva na spravodlivý proces zo strany poľského súdu, keďže Ministerstvo spravodlivosti Poľskej republiky už začalo tieto skutočnosti na podnet odsúdeného preverovať.

S ohľadom na absenciu súhlasu odsúdeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.